

ETELÄ-POHJANMAAN
URHEILUAKATEMIA

epurheiluakatemia.fi

**URHEILIJAN
PARHAAKSI
TIELLÄ
HUIPULLE**

**TOIMINTAKERTOMUS
1.8.2013 – 31.7.2014**

SISÄLLYS

1.	AKATEMIAKATSAUS	3
2.	HALLINTO	4
2.1	Kunnat, kaupungit, oppilaitokset ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiö	4
2.2	Toimintamalli	4
2.3	Organisaatio	5
2.3.1	Ohjausryhmä ja toimihenkilöt	5
2.3.2	Sopimuskumppanit	7
3.	OPISKELU JA OPPILAITOKSET	7
4.	URHEILIJAT JA LAJIT	7
5.	VALMENTAJAT, VALMENNUS JA HARJOITUSOLOSUHTEET	10
6.	ASIAANTUNTIJAPALVELUT	13
7.	OLOSUHDETYÖRYMÄ	14
8.	TIEDOTTAMINEN	14
9.	URHEILUAKATEMIA- JA MUU YHTEISTYÖ	15
10.	TALOUS	16

1. AKATEMIAKATSAUS

Kulunut lukuvuosi oli Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiaan seitsemäs toimintavuosi. Toiminta jatkui aikaisempien lukuvuosien viitoittamilla linjoilla, mutta toiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen pystyttiin panostamaan aiempaa enemmän parempien taloudellisten ja henkilöresurssien avulla.

Akatemiaurheilijoiden määrä jatkoi kasvuaan kokonaismäärän ollessa nyt 348, joista Kuortaneen urheilulukion opiskelijoita oli 144. Seinäjoella käynnistettiin uudelleen lentopalloryhmän toiminta ja täysin uusina valmennusryhminä aloittivat pesäpallo Kuortaneella ja monilajiryhmä Lapualla. Yläkoululaisia (9-luokkalaiset) valittiin urheiluakatemiaan viime lukuvuotena ennätysmäärä, yhteensä 38 urheilijaa.

Myös palloilulajien edustus akatemiassa jatkoi kasvuaan. Nyt jo noin 60 % kaikista akatemiaurheilijoistamme edustaa palloilulajeja. Hyvän perustan palloilulajien kasvulle tarjoavat maakunnassa korkeimmalla kotimaisella sarjatasolla pelaavat seurajoukkueet jalkapallossa, salibandyssä, pesäpallossa, koripallossa, amerikkalaisessa jalkapallossa ja maahockeyssä sekä lentopallon 1-sarjajoukkueet. Kaudella 2013 – 2014 neljä täysin Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemiaan urheilijoista koostuvaa joukkuetta pelasi omana joukkueenaan valtakunnallisissa palloilusarjoissa. Team Oriflame Kuortane pelasi naisten jääkiekon SM-sarjassa ja Kuortaneen Urheiluopiston nimellä pelanneet lentopallojoukkueet miesten 2-sarjassa, miesten ja naisten 1-sarjassa sekä naisten Mestaruusliigassa.

OKMn vuoden 2013 tasolla säilynyt erityisavustus ja kuntien, kaupunkien sekä lajien kasvanut taloudellinen tuki akatemialle mahdollistivat aiempia vuosia suuremmat panostukset mm. valmennuksen ja asiantuntijapalveluiden kehittämiseen. Esimerkiksi Seinäjoen kaupunki ja Ilmajoen kunta lisäsivät merkittävästi vuoden 2014 alusta akatemiatoiminnalle antamaansa tukea. Akatemiatoimintaa taloudellisesti tukevat tai muuten resursoivat yhteistyökumppanit ovatkin akatemiatoiminnan kivijalka; ilman heitä ei olisi koko akatemiatoimintaa ja suomalaisen nuoren urheilijan polku kohti menestystä olisi huomattavasti mutkikkaampi.

Vaikka asiantuntijapalveluiden kehitystyö urheiluakatemiassa on vasta aluillaan, pystyttiin urheilijoille tarjoamaan lukuvuoden aikana jo melko kattavasti harjoittelua ja valmentautumista tukevia veloituksettomia palveluita: mm. yli 100 hieronta- tai fysioterapiakäyntiä, 125 urheilulääkärin tekemää terveystarkastusta, 134 testausta, fysioterapeuttien vierailuja harjoitustilanteissa, psyykkisen valmennuksen palveluja ja ravintoneuvontaa. Asiantuntijapalveluiden kehittäminen on jatkossakin akatemian tärkeimpiä kehityskohteita.

Valtakunnallisella tasolla yksi Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön akatemiaohjelman päätavoitteista on ollut tavoitesopimusten allekirjoittaminen urheiluakatemioiden kanssa. Akatemioiden tavoitesopimus pohja on johdettu suomalaisen urheilun strategiasta ja sen tarkoitus ohjata urheiluakatemiaa toimimaan saman strategian pohjalta, kun esim. huippu-urheilu-yksikkö toimii. Sopimus on samalla prosessityökalu, joka on parhaimmillaan sekä akatemian strategia (tai osa sitä), toimintasuunnitelma ja valtionavun avustushakemus. Olympiakomitean edustajien oli tarkoitus vieraila Kuortaneella kesäkuussa 2014 keskustelemassa ja läpikäymässä oman akatemiamme tavoitesopimusta ja siihen liittyviä tulokortteja, mutta tapaaminen on nyt siirretty syksyyn 2014.

2. HALLINTO

2.1 Kunnat, kaupungit, oppilaitokset ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiö

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia seitsemäntenä lukuvuotena toiminnassa olivat edelleen mukana yhtä lukuun ottamatta kaikki toiminnan käynnistäneen puitesopimuksen vuonna 2007 allekirjoittaneet tahot: Ilmajoen kunta, Kuortaneen kunta, Kuortaneen urheiluopistosäätiö, Lapuan kaupunki, Seinäjoen kaupunki (entinen Nurmo ja Seinäjoki) sekä Seinäjoen Ammattikorkeakoulu ja Koulutuskeskus Sedu (entinen Seinäjoen koulutuskuntayhtymä). Vain Kauhajoen kaupunki on jäänyt pois yhteistyöstä matkan varrella. Tämän lisäksi keväällä 2014 on aloitettu yhteistyöneuvottelut myös Kurikan kaupungin kanssa.

Yhteistyötahojen kanssa solmittujen kahdenkeskisten sopimusten avulla kehitetään ja tehostetaan maakunnan kuntien, kaupunkien, toisen ja korkea-asteen koulutuksen järjestäjien sekä Kuortaneen Urheiluopiston välistä yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan urheiluakatiatoiminnassa eli urheilijoiden opetuksen ja päivittäisvalmennuksen järjestämisessä ja toteuttamisessa, erilaisten asiantuntijapalveluiden tarjoamisessa sekä harjoitteluolosuhteiden kehittämisessä.

Sopijaosapuolten pitkäjänteinen sitoutuminen akatemiatoimintaan on vahvistanut merkittävästi eteläpohjalaisten urheilevien opiskelijoiden mahdollisuuksia yksilöllisempiin ja joustavampiin opintoihin sekä urheilijauralla etenemiseen omassa maakunnassaan.

Kuntien ja kaupunkien yleinen rooli urheiluakatemiajärjestelmässä on vastata harjoitusolosuhteista ja niiden koordinoinnista paikallinen ja alueellinen päätöksenteko huomioiden. Koulutuksen järjestäjinä ja oppilaitosten ylläpitäjinä kunnan ja kaupungit sitoutuvat akatemiatoimintaan myös oppilaitostensa kautta.

2.2 Toimintamalli

Etelä-Pohjanmaan huippu-urheiluakatemia on Kuortaneen urheiluopiston valmennuskeskuksen hallinnoima ja koordinoima maakunnallinen yhteistyöverkosto, joka kehittää ja tarjoaa monipuolisia ja laadukkaita palveluita opiskelun ja kilpaurheilun kokonaisvaltaiseen yhdistämiseen. Akatemian harjoitusryhmiä toimii Ilmajoella, Kuortaneella, Lapualla ja Seinäjoella.

Akatemiatoiminta kattaa kaikki koulumuodot yläkouluista aina yliopistotasoiseen opiskeluun, ja on tarkoitettu tavoitteellisille ja motivoituneille kansalliseen ja kansainväliseen menestykseen pyrkiville urheilijoille.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia tukee ja koordinoi tavoitteellisesti harjoittelevan ja huipulle pyrkivän urheilijan opiskelu- ja urheilu-uran yhdistämistä. Täysipainoinen valmentautuminen käsittää päivittäistä harjoittelua myös koulupäivän aikana henkilökohtaisen opinto- ja valmennussuunnitelman mukaisesti. Urheiluakatemia keskeisiä tehtäväalueita ovat valmennuksen kehittäminen, päivittäisen harjoittelun tehostaminen sekä urheilijoiden opiskelumahdollisuuksien, harjoitusolosuhteiden ja asiantuntijapalveluiden kehittäminen.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia yhteistyökumppaneita valmennustoiminnassa ovat maakunnan urheiluseurat, kansalliset lajiliitot ja näiden alueorganisaatiot.

Urheiluakatemiassa on koordinaattori, joka vastaa urheiluakatemiatoinnin käytännön toteutuksesta sekä valmennuspäällikkö-/koordinaattori, joka vastaa akatemia-valmennuksesta. Koordinaattorin ja valmennuspäällikön työtä tukee Urheiluakatemian johtoryhmä. Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiassa on toimisto sekä Kuortaneen urheiluopistolla että Seinäjoen Ammattikorkeakoulun tiloissa.

2.3 Organisaatio

2.3.1 Johtoryhmä ja toimihenkilöt

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiaa hallinnoi Kuortaneen Urheiluopiston valmennuskeskus.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian johtoryhmä 2013 – 2014:

Antti Hänninen	Suomen Jääkiekkoliitto
Mika Kamunen	Lapuan kaupunki
Tapio Korjus	Kuortaneen Urheiluopisto
Anne Kotila	Seinäjoen kaupunki
Pasi Koskela	Suomen Luisteluliitto

Juha Kuoppala
 Maarit Laitinen
 Hannu Lemmetyinen
 Jaakko Lepistö
 Reija Lepola/Hellevi Lassila
 Jari Oksanen
 Seppo Pirttikoski
 Teemu Rauhala
 Päivi Vähäsalo

Pohjanmaan Pesis
 Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia
 Kuortaneen kunta/Kuortaneen urheilulukio
 Etelä-Pohjanmaan Lentopallojaosto
 Koulutuskeskus Sedu
 Suomen Salibandyliitto
 Ilmajoen kunta
 Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia
 Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi Tapio Korjus ja sihteerinä Maarit Laitinen. Johtoryhmän kokoonpanoa voidaan täydentää uusien yhteistyösopimusten allekirjoitusten yhteydessä.

Johtoryhmän kokous 16.9.2013. Kuvassa vasemmalta Teemu Rauhala, Hannu Lemmetyinen, Antti Hänninen, Päivi Vähäsalo ja Hellevi Lassila.

2.3.2 Sopimuskumppanit

Puitesopimuskumppaneiden lisäksi Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia muita sopimustyhteistyökumppaneita olivat:

Suomen Luisteluliitto ry, Pohjanmaan Pesis ry, Suomen Jääkiekkoliitto ry/Keskimaan alue, Etelä-Pohjanmaan yleisurheilu EPU ry, Suomen Salibandyliitto ry, SJK-juniorit ry, S-Kiekko juniorit ry, Kobra-Basket Lapua ry ja SSU ry.

Kaikki urheiluakatemia solmimat yhteistyösopimukset pyritään aina tekemään kolmivuotisiksi.

3. Opiskelu ja oppilaitokset

Urheiluakatemiajärjestelmässä päävastuu opetuksen järjestämisestä, opintojen suunnittelusta ja seurannasta on oppilaitoksilla. Urheiluakatemiatoiminta on saanut maakunnan oppilaitoksilta hyvin positiivisen vastaanoton ja ne ovat olleet aktiivisesti ja pitkäjänteisesti mukana kehittämässä urheilijoiden opintomahdollisuuksia ja urheilijan polkua.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian yhteistyöoppilaitokset ja yhteyshenkilöt 2013 – 2014:

Ilmajoen lukio/valmennuslinja	liikunnanopettaja Jukka Peltoniemi
Koulutuskeskus Sedu	liikunnanopettaja Teemu Joensuu
Kuortaneen urheilulukio	rehtori Hannu Lemmetyinen
Kuortaneen urheiluopisto	Koulutuskeskuksen johtaja Atte Hotti
Kuortaneen yläaste	rehtori Rauno Laitila/Sanna Koivisto
Lapuan lukio	rehtori Kaisa Piiparinen
Lapuan yläaste	rehtori Petri Saunamäki
Nurmon lukio	rehtori Pekka Manninen
Nurmon yläaste	rehtori Teemu Tassi
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	asiantuntija Jani Erkkonen
Seinäjoen lukio	rehtori Tuula Lamminmäki, opinto-ohjaaja Merja Laasala
Seinäjoen lyseo	rehtori Kaisa Isotalo
Seinäjoen yhteiskoulu	rehtori Jari Noponen
Seinäjoen yliopistokeskuksen	koulutussuunnittelija Aira Metsä-Ketelä
Ylistaron lukio	rehtori Jouko Peltonen

Tapaamisia oppilaitosten edustajien kanssa järjestettiin neljä kertaa lukuvuoden aikana.

4. Urheilijat ja lajit

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia on avoin kaikkien lajien urheilijoille. Seitsemäntenä lukuvuotena urheiluakatemian valmennuslajeja olivat jalkapallo, jääkiekko, keilailu, koripallo, lentopallo, pesäpallo, paini, pikaluistelu, salibandy ja yleisurheilu. Lisäksi Lapualla akatemiavalmennusta tarjottiin ns. monilajiryhmässä. Muut urheiluakatemiassa edustettuina olleet lajit olivat: ampumahiihto, golf, kilpa-aerobic, maastohiihto, painonnosto, taitoluistelu, uinti ja voimanno.

Akatemiaurheilijoiksi hyväksytään urheilijoita, jotka ovat lajissaan oman ikäluokkansa kansallista kärkitasoa, tähtäävät kansalliselle tai kansainväliselle huipulle tai ovat kansallista haastajatasoa ja omaavat kehityspotentiaalia. Joiden lajien kohdalla sisään voidaan ottaa myös maakunnallisen haastajataso urheilijoita lajien omasta toivomuksesta.

Keväästä 2014 alkaen muutamissa lajeissa (pesäpallo ja salibandy) on järjestetty akatemiaan hakeville urheilijoille ns. lajiliittopisteytystapahtumia. Pisteytystapahtuman järjestävät lajit itse urheiluakatemian avustuksella ja akatemia tekee lopulliset urheilijavalinnat tapahtumissa saavutettujen pistemäärien ja pisteyttäjien lausuntojen perusteella. Lajiliittopisteytyksissä noudatetaan lajin kansallisia toisen asteen urheiluoppilaitoksiin hakevien testipattereita, mikäli ne on lajin toimesta määritelty.

Urheiluakatemia toiminta-alueella/yhteydessä toimi viime lukukautena mm.:

- Suomen Salibandyliiton alueellinen harjoituskeskus/valmennuskeskittymä, Seinäjoki
- Suomen Luisteluliiton valmennuskeskus, Seinäjoki
- Suomen Jääkiekkoliiton/Keskimaan alueen harjoittelukeskus, Seinäjoki
- Suomen Jääkiekkoliiton tyttöjen virallinen valmennuskeskus ja yksi nuorten valtakunnallisista valmennuskeskuksista, Kuortane
- Suomen Urheiluliiton valtakunnallinen valmennus- ja koulutuskeskus, Kuortane
- Suomen Lentopalloliiton poikien, miesten, tyttöjen ja naisten valtakunnallinen valmennuskeskus, Kuortane
- Suomen Keilailuliiton valtakunnallinen valmennuskeskus, Kuortane
- Pohjanmaan Pesiksen valmennuskeskittymä, Seinäjoki
- Suomen Painiliiton harjoittelukeskus, Kuortane ja Ilmajoki

Syksyllä 2013 akatemiassa aloitti uudelleen toimintansa Seinäjoen lentopalloryhmä ja kokonaan uusina lajiryhminä tulivat mukaan pesäpallo Kuortaneelle ja monilajiryhmä Lapualle.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemiaan kuului yhteensä 348 urheilijaa/31.5.2014. Akatemiaurheilijoiden kokonaismäärä vaihtelee kuukausittain lukuvuoden aikana. Eniten urheilijoita toiminnassa on mukana syyslukukauden lopussa ja pienimmillään määrä on yleensä kevätlukukauden loppupuolella.

Akatemiaurheilijoista 38 (kaksi pikaluistelijaa, kuusi jääkiekkoilijaa, viisi salibandyn pelaajaa, yksitoista jalkapalloilijaa, kaksi lentopalloilijaa, kaksi pesäpalloilijaa, viisi monilajiryhmän urheilijaa, kaksi ampumahiihtäjää, yksi taitoluistelija ja kaksi koripalloilijaa) opiskeli perusopetuksen puolella. Peruskoululaisten aikaisempaa selvästi suurempi määrä johtui suurelta osin hyvästä jalkapalloikäluokasta.

Akatemiaurheilijalistat ovat liitteenä 1 (Seinäjoki, Lapua, Ilmajoki ja Nurmo) ja 2 (Kuortane).

Urheilijat lajeittain ja tasoittain/31.5.2014:

Laji	Tyttöjä	Poikia	Yhteensä	%	Taso 1*	Taso 2*	Taso 3*
Jalkapallo	4	22	26	7,5	0	8	18
Jääkiekko	22	36	58	16,7	7	13	38
Keilailu	2	3	5	1,4	0	4	1
Koripallo	2	10	12	3,4	0	1	11
Lentopallo	25	28	53	15,2	2	40	11
Paini	9	17	26	7,5	5	12	9
Pesäpallo	27	16	43	12,3	0	7"	36
Pikaluiستelu	5	6	11	3,2	3	5	3
Salibandy	3	16	19	5,5	0	2	17
Yleisurheilu	41	28	69	19,8	4	29	36
Monilajiryhmä	3	6	9	2,6	0	0	9
Muut lajit	11	6	17	4,9	1	6	10
Yhteensä	115 (43 %)	153 (57 %)	348	100	17	95	156

*Olympiakomitean urheiluakatemiaurheilijoiden kolme tasoryhmää:

Taso 1: OK:n ja Paralympiakomitean tukiurheilijat sekä vastaavat ei-olympialajien urheilijat.

Taso 2: maajoukkuetason urheilijat

Taso 3: haastajatason urheilijat

" Miesten, naisten, tyttöjen tai poikien itä-länsi -edustus

Moninkertainen kadettien EM- ja MM-kisamitalisti painija Petra Olli otti ensimmäisen aikuisten sarjan mitalinsa voittamalla EM-pronssia naisten alle 58-kiloisten sarjassa kotikisoissa Vantaalla huhtikuussa 2014.

Urheilijat oppilaitoksittain/31.5.2014:

Akatemiaoppilaitos	Akatemiaurheilijat	%
Ilmajoen lukio	22	8,6
Koulutuskeskus Sedu/Lapua	4	0,4
Koulutuskeskus Sedu/Seinäjoki	12	6,2
Kuortaneen urheiluopiston koulutuskeskus	14	3,7
Kuortaneen urheilulukio	144	47,1
Lapuan lukio	11	2,1
Nurmon lukio	10	4,1
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	18	4,1
Seinäjoen lukio	58	17,2
Yläkoulut	38	4,5
Muut oppilaitokset	8	0,8
Ei opiskelevat urheilijat	9	1,2
Yhteensä	348	100

Team Kuortane, Naisten SM-sarja

Team Kuortane, Miesten 1-sarja

5. Valmentajat, valmennus ja harjoitusolosuhteet

Valmentajat

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia valmennuksesta vastaavat ammattivalmentajat/ liikunnanopettajat yhteistyössä urheilijoiden seura- ja henkilökohtaisten valmentajien sekä lajiliittojen kanssa. Valmentajien avulla toteutetaan pitkäjänteistä ja laadukasta valmennustoimintaa, jota kehitetään akatemiavalmentajien välisellä tiiviillä yhteistyöllä ja koulutuksella.

Seinäjoen, Ilmajoen ja Lapuan lajivalmentajat/lajikoordinaattorit 2013 – 2014

Jalkapallo	Kari Kiviluoma, SJK-juniorit, valmennuspäällikkö, Max Peltonen, SJK, valmentaja Christian Sund, SJK-juniorit, talent-valmentaja
Jääkiekko	Tuomas Takala, S-Kiekko Juniorit, apulaisvalmennuspäällikkö Harri Turunen, S-Kiekko Juniorit, valmennuspäällikkö
Koripallo	Derrick Crayton, Lapuan Korikobrat, päävalmentaja
Lentopallo	Slobodan Krljic, Nurmon Jymy, valmentaja
Paini	Marko Yli-Hannuksela, nuorten olympiavalmentaja
Pikaluistelu	Pirjo Lehtinen, nuorten olympiavalmentaja 30.4.2014 saakka Tuomas Nieminen, nuorten olympiavalmentaja 1.5.2014 alkaen
Pesäpallo	Antti Kuusisto, liikunnanopettaja, Seinäjoki Jukka Peltoniemi, liikunnanopettaja, Ilmajoki
Salibandy	Mikko Helanen, Suomen Salibandyliitto, aluevastaava Jarno Ihme, liikunnanopettaja
Yleisurheilu	Ari Koivisto, SSU ry, valmentaja

Kuortaneen valmennusryhmien lajivalmentajat 2013 - 2014

Kestävyyslajit	Ari Saarikoski, valmentaja
Jääkiekko	Jari Risku, naisten maajoukkuevalmentaja Tommi Pärmäkoski, naisten maajoukkueen fysiikkavalmentaja
Keilailu	Piritta Maja, tyttöjen maajoukkuevalmentaja
Lentopallo	Pekka Lahtinen, päävalmentaja, nuorten olympiavalmentaja Pertti Honkanen, valmennuskeskusvalmentaja Tapio Kangasniemi, naisten ja tyttöjen päävalmentaja, nuorten olympiavalmentaja Aapo Rantanen, valmennuskeskusvalmentaja
Paini	Juha Virtanen, liikunnanopettaja Ahto Raska, maajoukkuevalmentaja, nuorten olympiavalmentaja
Pesäpallo	Sami-Petteri Kivimäki, Jymy-Jussit, pelinjohtaja
Yleisurheilu	Ari Koivisto, valmentaja Hannu Holappa, testausfysiologi, LiTM Olga Hämäläinen, valmentaja Eduard Hämäläinen, valmentaja Petteri Piironen, valmentaja Arto Rinta-aho, valmentaja

Seinäjoen akatemiavalmentaja- ja opopalaverin jumppatauko

Akatemiavalmentajille on oma valmentajakerho, joka kokoontuu säännöllisesti valmennuspäällikkö Teemu Rauhalan johdolla keskustelemaan ajankohtaisista valmennukseen liittyvistä teemoista vaihtuvien alustajien/luennoitsijoiden alustaessa. Kerhon tavoitteena on lisätä valmentajien yhteisöllisyyttä ja kanssakäymistä toisten valmentajakollegoiden kanssa.

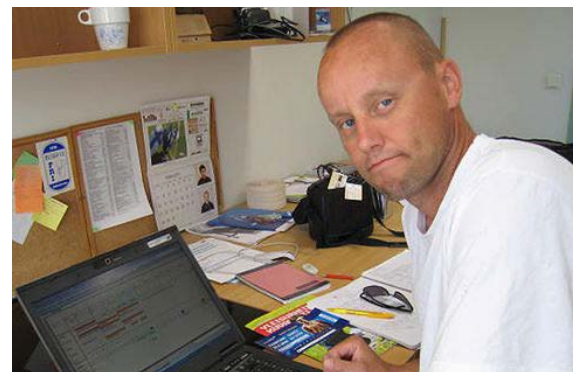
Samoin Kuortaneella järjestetään kuukausittain sekä akatemiavalmentajille että Kuortaneen omille valmentajille aamukahvittelaisuuksia, joissa käsitellään ajankohtaisia valmennukseen liittyviä aiheita.

Valmennus

Akatemiavalmennuksen toteuttamisen päävastuu on lajiliitoilla, lajiliittojen alueorganisaatioilla ja paikallisilla urheiluseuroilla. Urheiluakatemia roolina valmennuksessa on koordinoita ja konsultoida akatemiavalmennusta, kehittää valmentautumisolosuhteita ja valmentajien työympäristöä. Urheiluakatemia toimii kiinteässä yhteistyössä Kuortaneen urheiluopiston valmennuskeskuksen kanssa ja hyödyntää opiston tarjoamaa valmennusosaamista ja olosuhteita.

Urheiluakatemiavalmennuksen tavoitteena on ohjata nuoret urheilijat säännölliseen, päämäärätietoiseen ja vastuulliseen huippu-urheilun vaatimukset täyttävään harjoitteluun. Akatemiaurheilijoille luodaan mahdollisuus kehittyä urheilijoina, saavuttaa valmennusolosuhteilla ja -ympäristöllä mitattuna kansallinen huipputaso ja ottaa askel kohti kansainvälisiä kilpa-areenoita. Lisäksi valmennuksen tavoitteena on edistää urheilijoiden kasvua itsenäisinä ihmisinä, tukea heidän kouluttautumistaan, kannustaa heitä ymmärtämään huippu-urheilun vaatimukset ja saavuttamaan ura huippu-urheilijoina.

Akatemiassa valmennuksen koordinoinnin ja konsultoinnin vastuu on valmennuspäällikkö Teemu Rauhalalla. Akatemia sai valmennuspäällikön palkkaukseen tukea Olympiakomitealta (valmennuskoordinaattorikokeilu) vuoden 2013 loppuun saakka. Vuoden 2014 alusta valmennuspäällikön palkkaus on hoidettu akatemian toimesta. Valmennuspäällikön avaintehtäviä on akatemian toimintaympäristössä työskentelevien valmentajien yhteistyön kehittäminen ja sen myötä toiminnan laadun parantaminen. Lisäksi valmennuspäällikkö vastaa mm. valmentajien mentoroinnista, akatemian yhteistyöverkoston kehittämisestä, asiantuntijapalveluista sekä yleistaito- ja fysiikkavalmennuksesta.

Valmennuspäällikkö Teemu Rauhala

Pääpaino valmennuspäällikön työssä kuluneena lukuvuotena on ollut edelleen valmennuksen koordinoinnissa, akatemiaurheilijoille tarjottavien asiantuntijapalveluiden kehittämisessä sekä korkea-asteen urheiluakatemiatoiminnan kehitystyössä.

Normaalin akatemiavalmennuksen lisäksi yläkoululaisten leiriviikkotoimintaa jatkettiin edelleen yhteistyössä Kuortaneen kunnan ja Kuortaneen Urheiluopiston kanssa. Lukuvuoden aikana Kuortaneella toteutettiin Vuokatin mallin mukaisia leiriviikkoja yläasteikäisille telinevoimistelijoille, jääkiekkoilijoille ja keilailijoille.

Harjoittelu ja olosuhteet

Kuortaneen urheilulukiolaiset harjoittelivat viitenä päivänä viikossa. Seinäjoen ja Ilmajoen harjoitusryhmissä akatemiaharjoituksia järjestettiin neljä kertaa viikossa jääkiekkoilijoille, yleisurheilijoille, pikaluistelijoille, pesäpalloilijoille, salibandynpelaajille ja painijoille. Korja- ja jalkapalloilijat harjoittelivat kolme kertaa viikossa. Harjoittelu tapahtui kaikissa päälajeissa lajivalmentajien ohjauksessa. Harjoituksia ei järjestetä koeviikoilla eikä koulujen loma-aikoina. Harjoittelun rytmittämiseksi otettiin huomioon yksilölliset tavoitteet sekä lajikohtaiset painotukset yhteistyössä seura-/henkilökohtaisten valmentajien kanssa.

Harjoitusviikko rakentui lajiharjoittelusta, fyysisten ominaisuuksien kehittämisestä, lihahuollosta ja palautumisesta sekä yhteistoiminnallisesta harjoittelusta. Harjoittelun sisällöt, painotukset ja tavoitteet määriteltiin lajikohtaisesti. Kaikissa lajiryhmissä valmentajat laativat jaksokohtaiset suunnitelmat oman ryhmänsä harjoittelusta.

Kaupungeilla ja kunnilla on merkittävä rooli harjoittelupaikkojen tarjoajana. Seinäjoen Urheilutalon kuntosalit, uimahalli, painisali, palloiluhalli ja Bullerintien halli, Lapuan Urheilutalon kuntosali ja uimahalli, Ilmajokihallin kuntosali ja Ilmajoen uimahalli sekä Kuortaneen Urheiluopiston perusliikuntatilat ovat kaikkien urheiluakatemiakortin lunastaneiden urheilijoiden käytössä veloituksetta myös akatemiaharjoitusten ulkopuolisina aikoina varaustilanteen mukaan.

Maksulliset liikuntatilat, mm. Seinäjoki Areena, Seinäjoen jäähalli, WallSport ja ovat akatemiaurheilijoiden käytössä vain varattuina akatemiaharjoitusaikoina.

Olympiakomitean puheenjohtaja Risto Nieminen vieraili 22.10.2013 Kuortaneella tutustumassa Valmennuskeskuksen ja Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemian päivittäisvalmennukseen ja huippu-urheilutyöhön tapaamalla urheilijoitamme ja valmentajiamme käytännön harjoitusolosuhteissa.

6. Asiantuntijapalvelut

Urheilijoille kohdistettavat asiantuntijapalvelut olivat edelleen yksi akatemiatoiminnan viime lukuvuoden tärkeimmistä kehityskohteista. Asiantuntijapalvelujen laajemman kehittämisen ja tarjoamisen akatemiaurheilijoille mahdollisti viime vuoden tapaan OKM:ltä saatu korvamerkitty taloudellinen tuki asiantuntijapalveluille.

Erytispaino oli lääkäri-, fysioterapia-, ravintovalmennus- ja psyykkisen valmennuksen palveluissa. Akatemiaurheilijoille järjestettiin mm. urheilulääkärin tekemiä lääkärintarkastuksia laboratoriokeineen, valituille 1. ja 2. tason akatemiaurheilijoille tarjottiin tarpeen mukaan mahdollisuutta muutamiiin fysioterapia- ja hierontakäynteihin veloitusetta ja akatemian Facebook-sivuilla julkaistiin säännöllisesti ravintovalmennusinfoa.

Uusi merkittävä avaus asiantuntijapalveluiden osalta keväällä 2014 oli urheilupsykologin palkkaus yhteispalkkauksena Lapin urheiluakatemian kanssa. Urheilupsykologi Sari Honkasen tehtävänä on urheilijan suorituskykyisyyden kehittämiseen tähtäävä urheilupsykologin toiminta akatemiaurheilijoiden parissa sekä valmentajien työnohjaus. Yhteistyösopimus on voimassa 1.5.2014 – 30.4.2015.

Kuortaneen urheilulukiolaisille tarjotaan lisäksi ns. Life Coaching –palveluja Olympiakomitean ”Terveen kasvun ja kehityksen turvaaminen nuorelle urheilijalle, joka on pitkiä yhtäjaksoisia aikoja pois kotiympäristöstä urheilun ja opiskelun takia” –hankkeen kautta. Urheilijoiden ja valmentajien jaksamiseen tarjosi tukea Suomen ainoa liikuntapappi Eeva-Liisa (Epsu) Helle-Lahti.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia tarjosi akatemiaurheilijoilleen ohjatun lajivalmennuksen lisäksi mm. seuraavia asiantuntijapalveluita lukuvuonna 2013 – 2014:

- lääkäripalvelut (Suomen Terveystalo, Lääkärikeskus Kompassi, Seinäjoen Lääkäritalo ja urheilulääkäri Esa Liimatainen)
- psykologinen konsultointi (psykologi Sari Honkanen)
- fysioterapia (OMT Fysioterapia Saukko ja Kuortaneen Kuntopalvelut Oy)
- hieronta (Hierontapalvelu Ari Orava Tmi, Kipupiste ja Kuortaneen Urheiluopiston UHK-hierojat)
- ravintovalmennus (LiTM Tiina Salo)
- testaus (Kuortaneen Urheiluopisto valmennuskeskus)
- liikuntapappi Eeva-Liisa Helle-Lahti
- luennot ja yhteisharjoitukset (eri luennoijia ja vetäjiä)

Kaikille akatemiaurheilijoille tarjottiin veloitukseton testausmahdollisuus kerran lukuvuoden aikana. Lisäksi kaikki akatemian järjestämät yhteisluennot ja –harjoitukset olivat kaikkien akatemiaurheilijoiden hyödynnettävissä ilman kustannuksia.

Sami Peltomäki, keihäs 80,36 m (Pihtipudas 29.6.2014)

Lukuvuoden aikana akatemiaurheilijoille järjestettiin viisi yhteisluentoa:

- "Ravintoluento", LiTM Tiina Salo, Ilmajoki 25.9.2013
- "Akatemialuento", Teemu Rauhala, Seinäjoki 25.9.2013
- "Antidoping –infot, ADT:n kouluttaja Ari Saarikoski, Kuortane 29.1. ja Seinäjoki 17.2.2014
- "Väsyttääkö joskus liikaa? – Milloin nuoren urheilijan harjoittelu on kehittävää ja palautuminen riittävää?", Teemu Rauhala, Seinäjoki 19.3.2014

7. Olosuhdetyöryhmä

Harjoitusolosuhteet ovat yksi akatemiatoiminnan kulmakivistä. Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemiaalle perustettiin tammikuussa 2014 oma kilpa ja huippu-urheilun olosuhdetyöryhmä. Olosuhdetyöryhmän tavoitteena on toimia maakuntamme kilpa- ja huippu-urheilun toimintaolosuhteiden yhteistyöelimenä, mitä kaupunkien ja kuntien liikuntatoimet voivat hyödyntää esim. liikuntapaikkarakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tavoitteena on myös kartoittaa maakunnan liikuntapaikkatilannetta sekä kerätä tietoa urheiluolosuhteiden kehittämistarpeista ja aiotuista kehittämissuunnitelmista.

Olosuhdetyöryhmän puheenjohtajana toimii urheiluakatemian johtoryhmän puheenjohtaja Tapio Korjus, joka on myös Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön valtakunnallisen olosuhdetyöryhmän puheenjohtaja.

8. Tiedottaminen

Tiedottaminen akatemiaurheilijoille tapahtui pääsääntöisesti valmentajien välityksellä, urheiluakatemian kotisivujen (www.epurheiluakatemia.fi) ja Facebookin (Etelä-Pohjanmaan Urheiluakatemia) kautta, infotilaisuuksissa tai suoraan sähköpostitse/tekstiviestein.

Akatemiavalmentajien ja oppilaitosten yhteyshenkilöiden kanssa järjestettiin toimintakauden aikana useita tapaamisia yhdessä ja erikseen. Lisäksi akatemian edustajat ovat vierailleet oppilaitosten järjestämissä vanhempainilloissa ja infotilaisuuksissa aina pyynnöstä.

Urheiluakatemia muille sidosryhmille tiedottaminen tapahtui pääasiassa nettisivujen, johtoryhmän ja muun täsmäviestinnän välityksellä. Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia toiminnasta on kirjoitettu säännöllisesti myös maakunnan tiedotusvälineissä.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia osallistui Opinlakeusmessuille 22. – 23.1.2014 yhteis-osastolla Kuortaneen urheiluopiston koulutuskeskuksen kanssa. Lisäksi Akatemialla oli oma esittelypiste Seinäjoen lyseon Lyseomessuilla 30.1.2014.

9. Urheiluakatemia- ja muu yhteistyö

Lukuvuonna 2013 - 2014 Suomessa toimi vakiintuneesti 19 urheiluakatemiasia. Näiden lisäksi urheiluakatemiat toimintaa käynnistettiin tai sitä oli jossain muodossa käynnissä muutamalla paikkakunnalla.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia osallistui vuosittain järjestettäviin urheiluakatemia-tapaamisiin seuraavasti:

- Urheiluakatemiapäivät 30. - 31.10.2013 Joensuussa/Anne Kotila ja Maarit Laitinen
- Akatemiakoordinaattoritapaaminen 27.11.2013 Helsingissä/Teemu Rauhala ja Maarit Laitinen
- Akatemiakoordinaattoritapaaminen 22. – 23.1.2014 Helsingissä/Teemu Rauhala
- Akatemiakoordinaattoritapaaminen 26.3.2014 Helsingissä/Maarit Laitinen
- Urheiluoppilaitospäivät 5. - 6.5.2015 Kuortaneella/Tapio Korjus, Maarit Laitinen ja Teemu Rauhala

Lisäksi akatemia on osallistunut mm. Jyväskylässä järjestettyihin yläkoulutyöpajoihin (Juha Virtanen) ja Dual Career –seminaariin 14. -15.11.2013 (Teemu Joensuu ja Jarno Ihme).

Konkreettisesti akatemiayhteistyötä tehtiin aiemmin mainitun urheilupsykologin yhteispalkkauksen kautta Lapin Urheiluakatemia kanssa sekä varsinaisesti syksyllä 2014 konkretisoituvan valmennukseen ja asiantuntijapalveluihin liittyvän yhteistyön kautta Vaasan Urheiluakatemia kanssa. Pyrimme jatkossa tekemään yhdessä niitä asioita, jotka hyödyttävät ja auttavat molempien akatemioiden urheilijoiden arkea.

Näiden avausten lisäksi yhteistyötä on viritelty myös Uumajan yliopiston kanssa.

Urheiluakatemia on osallistunut myös alueellisen osaamiskeskuksen kehitysprosessiin yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen (PLU, KesLi, KepLi, SFI), KiHun, Kuortaneen Urheiluopiston ja muiden urheiluakatemioiden (Vaasa, Keski-Suomi ja Keski-Pohjanmaa) kanssa.

10. Talous Lukuvuotena 2013 – 2014 urheiluakatemian tulo- ja menoarvio toteutui suunnitellusti.

Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemian suurimpia tulonlähteitä olivat opetus- ja kulttuuriministeriön akatemioille myöntämä erillismääräraha, kaupunkien ja kuntien maksamat jäsenmaksut, oppilaitosten maksamat lukukausimaksut, lajeilta tullut tuki ja akatemiaurheilijoiden itsensä maksamat lukukausimaksut. Lukuvuoden aikana uusittiin lähes kaikki akatemian kolmivuotiset yhteistyösopimukset kuntien, kaupunkien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Akatemian tuotot olivat yhteensä n. 170.000 €.

Olympiakomitealta saatua 10.000 euron palkkatukea valmennuskoordinaatioon ja yleis-taitovalmennukseen ei jatkettu enää vuonna 2014, mutta puolipäiväisen valmennus-päällikön palkkausta pystyttiin jatkamaan myös vuonna 2014 akatemian omalla rahoituksella.

Menoeristä suurimpia olivat edelleen valmentajien ja koordinaattorien palkkakustannukset (n. 108.000 €). Toimintavuoden aikana Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia maksoi palkkaa/palkkioita kymmenelle tuntipalkkaiselle lajivalmentajalle tai koordinaattorille tai heidän edustamalleen organisaatiolle. Ilmajoen pesäpallon ja painin valmennusryhmien toiminnasta ei aiheutunut urheiluakatemialle palkkakuluja. Kuortaneen urheilulukion valmennuspalkkiot maksetaan lukion omasta budjetista.

Muita isompia kulueriä olivat urheilijoille hankitut asiantuntijapalvelut, esim. lääkärin-tarkastukset, fysioterapia, hieronta, psyykkinen valmennus, testaus jne. (n. 35.000 €) ja yhtiömuotoisten liikuntatilojen vuokrat, esim. Seinäjoen Jäähalli Oy, Seinäjoki Areena ja WallSport (n. 8.000 €). Pienempiä kulueriä muodostivat lisäksi mm. matka-, toimisto-, kokous- ja materiaalikulut.

